

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep.
0032 OSLO

Att. Fosby Geir

Vår saksbehandler
Kristin Monsen

Telefon
22055416

Vår dato
03.12.2009

Deres dato
11.09.2009

Vår referanse (oppgis ved svar)
2008/6641-14 SEN A00/&13

Deres referanse
Saksnr. 200904464

Høring - Forslag til endringer i opplæringsloven og privatskoleloven

Akershus fylkeskommune ved avdeling for opplæring og tjenester ønsker å uttale seg om ett av de fire forslagene til endring i opplæringsloven og privatskoleloven; forslaget om å erstatte begrepet "kompetanse på lavere nivå" med begrepet "grunnkompetanse".

Akershus fylkeskommune støtter forslaget om å endre begrepet "kompetanse på lavere nivå" til begrepet "grunnkompetanse." Fylkeskommunen ønsker samtidig å fremme noen merknader til forslaget.

Departementet uttaler at det særlig er to hensyn som lovformuleringen i § 3-3, 4. ledd i dag ikke ivaretar i tilstrekkelig grad, og som vil være bedre ivare tatt ved at dagens betegnelse erstattes med betegnelsen grunnkompetanse: 1. At loven synliggjør at dette er en formell sluttkompetanse som danner et reelt utgangspunkt for overgang til arbeidslivet etter videregående opplæring. 2. At loven uttrykker klart at den opplæringen som fører frem til slik kompetanse er del av opplæringsordningen for videregående opplæring og vil kunne danne grunnlag for videre påbygging til både studie- og yrkeskompetanse.

Akershus fylkeskommune er enig i ovenstående vurdering, dog er det vanskelig å se at loven synliggjør og uttrykker disse forholdene klarere kun ved å erstatte begrepet kompetanse på lavere nivå med begrepet grunnkompetanse i lovteksten. Per i dag omtales overgangen til arbeidslivet utelukkende i merknader i loven, slik som i merknadene til § 4-1, der det blant annet påpekes at opplæringen (av lærekandidater) skal gi en sluttkompetanse som gir grunnlag for varig arbeid, samt at utvalget av læreplanmål i lærekandidatens plan skal gi en kompetanse som gir grunnlag for yrkesutøvelse. Med hensyn til grunnlag for videre påbygging til studie-/yrkeskompetanse, nevnes også i samme merknader mulighetene til å "bygge videre fram til fagbrev."

Fylkeskommunen minner for øvrig om at forgjengeren til begrepet kompetanse på lavere nivå, begrepet "delkompetanse", i sin tid var gjenstand for liknende innsigelser. Det er likevel forståelig når det fra mange hold hevdes at også begrepet kompetanse på lavere nivå har negative konnotasjoner og kan virke stigmatiserende ved søkning til arbeidslivet.

Akershus fylkeskommune mener samtidig det er behov for å presisere meningsinnholdet, og at begrepsendringen i seg selv ikke gjør det tydeligere at dette er en formell sluttkompetanse som danner utgangspunkt for påbygging til studiekompetanse og yrkeskompetanse. Begrepet kompetanse på lavere nivå er i loven beskrevet som et nivå lavere enn studie- eller

yrkeskompetanse (merknader til § 3-3, 1. ledd), men blir i praksis som oftest knyttet til lærekandidatordningen. I forbindelse med forsøket med praksisbrev har begrepet grunnkompetanse kontra kompetanse på lavere nivå fått fornyet aktualitet. Det har vokst fram en usikkerhet rundt de to begrepene, samt forsøk på å stratifisere og rangere dem. Grunnkompetanse har i noen tilfeller blitt knyttet til praksisbrevordningen og kompetanse på lavere nivå til lærekandidatordningen, med førstnevnte som et "høyere" kompetansenivå enn sistnevnte. Dette er etter Akershus fylkeskommunes syn uheldig, da variasjonsbredden når det gjelder kompetanseoppnåelse for lærekandidater er stor. En slik stratifisering bidrar heller ikke til å videreutvikle eller styrke lærekandidatordningen, slik GIVO-utvalgets intensjon var med forslaget om å innføre begrepet grunnkompetanse. Det er å håpe at man ved å erstatte begrepet kompetanse på lavere nivå med grunnkompetansebegrepet vil kunne unngå slike rangeringer.

Begrepsendringen innebærer ifølge departementet ingen realitetsendring i lovens innhold, kun en tydeliggjøring. Etter Akershus fylkeskommunes syn er det behov for en klargjøring av begrepet utover den foreslåtte endringen i opplæringsloven § 3-3, første ledd. Dette bør ses i sammenheng med en videreutvikling og styrking av lærekandidatordningen, slik at en større andel ungdom enn det som er tilfelle i dag, får anledning til å benytte seg av ordningen.

Med vennlig hilsen

Hilde Karin Kløvfjell
ass.fylkesdirektør

Kristin Monsen
rådgiver